

Výsledky – 2. termín

Galaxia Mliečna dráha, Galaxia Mliečnej dráhy, Sústava Mliečnej dráhy, Mliečna dráha je názov galaxie, ktorej súčasťou je naša slnečná sústava. Je to špirálovitá galaxia, ktorá je súčasťou miestnej skupiny galaxií. Patrí medzi miliardy galaxií v pozorovateľnom vesmíre. **Jej** pomenovanie je prekladom z latinčiny. Via Lactea, čo je prekladom gréckej Galaxias. Meno odkazuje na bledý pás svetla vytvoreného početnými vzdialenými hviezdami vzdialenejších galaktických ramien, ktoré môžeme vidieť zo Zeme.

Je takmer isté, že Galaxia Mliečna dráha sa zrazí so susednou Galaxiou Andromedou. Galaxie sa k sebe približujú rýchlosťou približne pol milióna kilometrov za hodinu. **Ich** vzájomná vzdialenosť je asi 2,2 milióna svetelných rokov. K zrážke teda príde vo vzdialenej budúcnosti, približne 3 – 4 miliardy rokov. Keď sa obe galaxie priblížia, začne sa masívna tvorba nových hviezd. Vytvorí sa množstvo modro svietiacich hviezdokôp, oveľa jasnejších ako sú terajšie. Z prachu v oboch diskoch sa začnú gravitačným vplyvom premiešaním tvoriť nové obrie hviezdy s krátkou životnosťou. Oba disky sa spoja asi za 100 miliónov rokov. Za ten čas už vybuchnú niektoré supernovy a vymetú plyn a prach von z nového útvaru. Okolo neho vznikne rovnaký obal, aký pozorujeme pri eliptických galaxiách. Z jadra bude vychádzať dlhé vytrysknutie. Predpokladá sa, že naše Slnko ani žiadne iné hviezdy sa navzájom nezrazia.

Zdroj: <http://sk.wikipedia.org/wiki/Galaxia> - úryvok

1. Urč druh podčiarknutej vety v texte.

- a) jednoduchá veta s viacnásobným predmetom
- b) jednoduchá veta s viacnásobným podmetom
- c) **jednoduché súvetie**
- d) jednoduchá rozvitá veta

2. Urč pád slovného spojenia na *bledý pás*.

- a) genitív
- b) **akuzatív**
- c) lokál
- d) inštrumentál

3. Vyznač viacnásobný vetný člen.

- a) **plyn a prach**
- b) špirálová galaxia
- c) skupina galaxií
- d) galaxie sa približila

4. Urč hrubo vyznačené slovné druhy v texte.

- a) **zámená**
- b) predložky
- c) príslovky
- d) častice

5. Urč podmieňovací spôsob v prítomnom čase.

- a) Galaxie sa už k sebe priblížili rýchlosťou pol milióna kilometrov za hodinu.
- b) **K zrážke by malo prísť, vo vzdialenej budúcnosti za 3 – 4 miliardy rokov.**
- c) Bude sa vytvárať množstvo modro svietiacich hviezdokôp.
- d) Za ten čas už vybuchnú niektoré supernovy a vymetú plyn a prach.

6. Označ rad, v ktorom sú podstatné mená vzoru *vysvedčenie*.

- a) **so siatím, o stretnutí, v zahraničí, z nábrežia, vo vyhlásení**
- b) nástupištia, o krupobití, na schodišti, vinutie, bez vládnutia
- c) s obzeraním, s percentami, meranie, lámanie, bez minútia
- d) do skákania, krátenie, bavenie, o priezviskách, k preliezaniu

7. Označ vetu, v ktorej je sloveso v podmienovacom spôsobe minulého času.

- a) Vedeli by ste mu poradiť?
- b) Mali by ste o tento tovar záujem?
- c) Naučila by si sa tú báseň naspamäť?
- d) **Bol by som prečítal všetky básne Milana Rúfusa.**

8. Označ vetu s viacnásobným podmetom.

- a) Tie prívetivé slová o pokore a láske nás presvedčili.
- b) Slnko začalo prudko pražiť a zohrievať povrch zemskej plochy.
- c) **Tie pestrofarebné klobúky hľadiace na ľudí do ulíc zdobili mašle, stuhy, flitre, brošne a gombíky.**
- d) Nazývali ho skvelým hudobným telesom, človekom vysokých kvalít.

9. Ako sa nazýva vedná disciplína, ktorá sa zaoberá pravidlami pravopisu?

- a) frazeológia
- b) terminológia
- c) **ortografia**
- d) lexikografia

10. Označ vetu, v ktorej je hovorový výraz.

- a) Sadol na tátoša a letel do diaľav.
- b) Pozrel sa na ňu iba kradmým pohľadom.
- c) Nenecháme krdle stád zhynúť.
- d) **Jankova výtržnosť, to bola iba taká malá lapália.**

11. Označ príslovie, v ktorom sú antonymá/opozitá.

- a) Komu sa nelení, tomu sa zelení.
- b) Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.
- c) **Sýty hladnému neverí.**
- d) Malá kopa pýta viac.

12. Označ dvojčlennú úplnú vetu.

- a) Hovoril len tak do vetra.
- b) Oznal ho ako svoju dlaň.
- c) Spálil za sebou všetky mosty.
- d) **Mráz mu behal po chodbe.**

13. Ktorá príslovka má význam slova *povrchne*.

- a) nejako
- b) akosi
- c) **halabala**
- d) všelijako

14. Ktoré podstatné meno sa skloňuje podľa vzoru *chlap*?

- a) pes, vlky, had
- b) **sokol, jež, orol**
- c) slony, jastraby, levy
- d) motýle, mrože, kone

15. Ktoré vlastné podstatné meno je napísané správne?

- a) Tatranský Národný Park
- b) Národný Par Nízke Tatry
- c) Národný Park Malá Fatra
- d) **Národný park Slovenský raj**